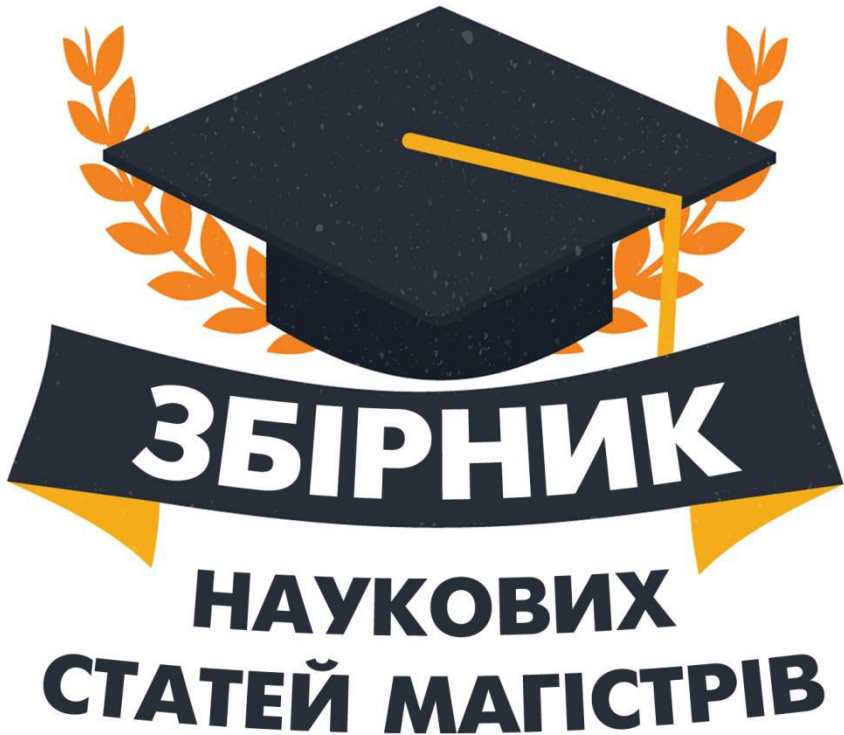

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
“ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

**ПОЛТАВА
2020**

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

**Полтава
ПУЕТ
2020**

Друкується відповідно до наказу по університету № 112-Н від 01 вересня 2020 р.

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **О. В. Манжура**, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор

В. О. Скрипник, д. т. н., професор, директор Навчально-наукового інституту харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу ПУЕТ.

Члени редакційної колегії

Т. В. Капліна, д. т. н., професор (спеціальність Готельно-ресторанна справа), завідувач кафедри готельно-ресторанної справи ПУЕТ;

Г. П. Хомич, д. т. н., професор (спеціальність Харчові технології), завідувач кафедри технології харчових виробництв і ресторанного господарства ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор (спеціальність Освітні, педагогічні науки), завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Навчально-науковий
3-41 інститут харчових технологій, готельно-ресторанного та
туристичного бізнесу. – Полтава : ПУЕТ, 2020. – 332 с.

ISBN 978-966-184-389-8

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»; Харчові технології освітні програми «Технології в ресторанному господарстві» та «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»; Освітні, педагогічні науки освітня програма «Педагогіка вищої школи».

УДК 640+338.48(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

ЗМІСТ

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА

Освітня програма

«Готельно-ресторанна справа»

<i>Богомаз А. С.</i> Упровадження інноваційних технологій у хостелі, що проектується у місті Миргород Полтавської області	8
<i>Бортник К. О.</i> Екологічні тенденції та їх вплив на готельну індустрію.....	12
<i>Діговець О. О.</i> Особливості проектування готелів ділового призначення.....	18
<i>Дудник А. В.</i> Сучасний стан та перспективи розвитку готельного господарства Миколаївського регіону.....	22
<i>Завьорткіна Ю. С.</i> Впровадження інноваційних технологій у готельні підприємства України.....	26
<i>Косиченко К. С.</i> Підвищення конкурентоспроможності готелю «Аеропорт».....	31
<i>Крисунів І. О.</i> Сучасні тенденції розвитку готельного господарства Харківського регіону	38
<i>Малішевський Р. О.</i> Проблеми розвитку готельного господарства у місті Черкаси.....	43
<i>Плахтюк В. Ю.</i> Екологічні інновації – джерело конкурентоспроможного функціонування підприємства готельного господарства.....	48
<i>Сідненко Б. Г.</i> Розвиток готельного-ресторанного господарства у місті Дніпро	53
<i>Ставицька Ю. О.</i> Сучасний стан фітнес та спортивно-туристичних готелів України	56
<i>Швіндін В. В.</i> Перспективи розвитку готелів ділового призначення в Україні	60
<i>Шевченко А. С.</i> Фізкультурно-оздоровчі послуги в готельному господарстві України.....	64

2. Круль Г. Я. Основи готельної справи : навч. посіб. – Київ : Центр учбової л-ри, 2011. – 368 с.
3. Титова Н. В. Діловий туризм в Україні: основні проблеми розвитку та шляхи їхнього вирішення / Н. В. Титова // Економіка і менеджмент культури. – 2013. – № 1. – С. 67–74.
4. Конференц-сервіс в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conference-service.com.ua>. (дата звернення 03.10.2020 р.).
5. Харьков-онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkov-online.com/> (дата звернення 01.10.2020 р.).

УДК 640.412-043.86

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА МИКОЛАЇВСЬКОГО РЕГІОНУ

А. В. Дудник, магістр спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»
О. В. Володько, к. т. н., доцент – науковий керівник

Анотація. Розглянуто стан готельного господарства у Миколаївській області. Проаналізовано Програму розвитку туризму та курортів у Миколаївській області на 2016–2020 роки та визначено шляхи підвищення конкурентоспроможності готельних підприємств регіону.

Ключові слова: колективні засоби розміщення, готель, готельне господарство, в'їзний туризм, хостел.

Annotation. The state of hotel economy in the Nikolaev area is considered. The Program of development of tourism and resorts in the Nikolaev area for 2016–2020 is analyzed and ways are defined increasing the competitiveness of hotel enterprises in the region

Keywords: collective accommodation facilities, hotel, hotel management, inbound tourism, hostel.

Постановка проблеми. Потенціал регіону Миколаївської області має всі перспективи розвитку готельного сегменту, але потребує індивідуального підходу до розробки стратегії розвитку зазначеної галузі.

Аналіз основних досліджень. Проблемами розвитку готельного бізнесу займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, А. І. Бутенко, О. А. Воробйова, М. І. Долішній, Е. В. Александрова, А. Б. Брутман,

В. М. Зайцева, О. І. Кочерга, С. С. Ткачова, Дж. Уокер та інші. У своїх дослідженнях учені розглядають питання щодо конкуренції у сфері готельно-ресторанного господарства, управління якістю готельних послуг, а також аналізують причини, які впливають на розвиток готельної галузі в регіонах. Проте, незважаючи на їх значний науковий доробок у цьому напрямі, ряд важливих проблем готельного господарства регіонів України вимагає глибшого дослідження.

Формування мети. Метою статті є висвітлення результатів дослідження стану та перспектив розвитку готельного господарства Миколаївського регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вигідне економіко-географічне положення Миколаївської області, сприятливі кліматичні умови, наявність історико-культурних пам'яток та її рекреаційний потенціал (морські піщані пляжі, джерела мінеральної води, запаси лікувальних грязей Тілігульського та Бейкушського лиманів, 141 об'єкт природнозаповідного фонду) створюють сприятливі передумови для нарощування обсягів надання туристичних послуг та розвитку основного їх складника – готельного сектору.

За даними головного управління статистики на сьогоднішній день у Миколаївському регіоні діють 102 колективні засоби розміщення на 13 620 місць, з них: готелів та аналогічних засобів розміщування – 22 (1 468 місць); засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання (хостели, будинки відпочинку, пансіонати відпочинку, бази відпочинку, туристські бази, гірські притулки) – 76 (11 026 місць); кемпінгів та стоянок для житлових автофургонів і причепів, інші засоби розміщування (гуртожитки для приїжджих, інші місця для тимчасового розміщування) – 4 (126 місць) [1].

Найбільше підприємств готельного господарства (рис. 1) розташовано у обласному центрі 36 %, у м. Южноукраїнськ – 14 %, м. Вознесенськ – 7 %, у Березанському районі та м. Первомайськ – по 5 %, Кривоозерському та Жовтневому районах – 4 та 3 відповідно, в інших районах по 1–2 об'єкти – 15 % [2].

Програмою розвитку туризму та курортів у Миколаївській області на 2016–2020 роки передбачалось ефективне використання наявних рекреаційних ресурсів; робота із залучення коштів іноземних і вітчизняних інвесторів; комплекс заходів щодо удосконалення системи управління туристичною сферою та

готельним господарством; зміцнення існуючої матеріальної бази засобів розміщення; нарощування обсягів надання туристичних послуг за рахунок розширення в'їзного та внутрішнього туризму, розроблення інноваційних проєктів [3].

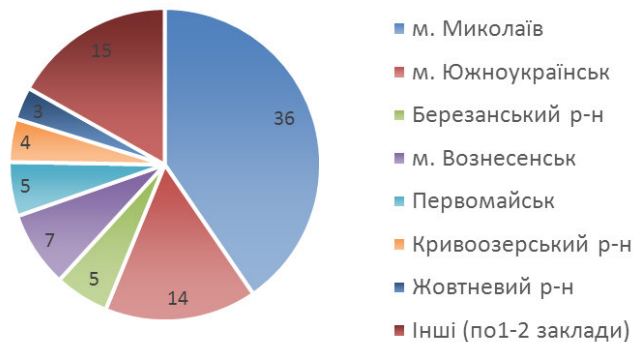

Рисунок 1 – Наявність готельних підприємств на Миколаївщині

Але аналіз діяльності готельних підприємств області показав, що вони переживають на сучасному етапі кризовий період, функціонуючи під впливом певних проблем розвитку, а саме [4]:

- низького рівня завантаженості готельних підприємств (у середньому тільки на 30 %);
- диспропорції у ціновій політиці та якості обслуговування;
- економічної кризи, пов'язаної із загостренням конфлікту на Сході та ситуацією з COVID-19;
- недоліків у роботі фінансово-банківської системи;
- обмеженої платоспроможності населення;
- недосконалої податкової системи.

Метою подорожей українців у регіон здебільшого є: 50 % – ділові поїздки, близько 40 % доводиться на поїздки для відпочинку і 10 % – на подорожі з іншою метою. Найбільш поширені екскурсійні поїздки (одна доба), тури вихідного дня (2–3 дні), відпочинок на морському узбережжі (до 10 днів).

У складних умовах сьогодення серед перспективних напрямів готельного бізнесу, як для внутрішнього, так і для зовнішнього ринку Миколаївщини, фахівці [5] визначають заміський формат готелів; об'єднання невеликих комфортних готелів на

природі. Ця мережа повинна включати сімейні готелі та пансіонати. Головне завдання такої мережі – сформувані ідеологію та новий імідж відпочинку на природі, оптимізувати систему продажів і підготувати її гідну презентацію на європейському ринку.

Іншим перспективним напрямом розвитку готельного господарства для регіону може стати створення державних житлово-комунальних підприємств типу «хостел», що будуть надавати «бюджетні» послуги розміщення в рамках регіональної мережі. При цьому надані послуги будуть мати якість, гарантовану державними стандартами. Створення подібних «бюджетних» засобів розміщення спрямовано на посилення внутрішнього та в'їзного туризму так званих «бекпекерів», тобто туристів, що мають при собі лише один рюкзак та зацікавлені лише у «даху». При цьому подібний туризм є дуже популярним у світі та приносить значний прибуток.

Висновки. Миколаївська область, з огляду на її географічне положення, природо-ресурсний потенціал, має наявні туристсько-рекреаційні ресурси та всі передумови для перспективного розвитку культурно-пізнавального, лікувально-оздоровчого, дитячого, природничо-пізнавального, науково-освітнього, релігійного, мисливського, сільського, екологічного, водного, етнічного, спортивно-оздоровчого, гастрономічного, ділового, подієвого, відпочинково-розважального, активного, екскурсійного та промислового видів туризму.

Враховуючи, що готельне господарство у регіоні знаходиться нині в кризовому стані, запропоновано зробити акцент на створення мережі спеціалізованих малих сімейних готелів на природі, що дозволить пожвавити рекреаційний напрям туризму, та на проектування засобів розміщення типу «хостел», діяльність яких буде спрямована на надання «бюджетних» місць подорожуючим «бекпекерам» як у межах країни, так і для іноземних туристів.

Список використаних джерел

1. Інформація про хід виконання Програми розвитку туризму та курортів у Миколаївській області [Електронний ресурс]: <https://data.gov.ua/dataset/3a5eea17-9a70-4cc3-b1e5-b75a862b490c> (дата звернення 1.10.2020 р.).

2. Огієнко М. М. Розвиток готельного господарства та його вплив на туристичний потенціал Миколаївщини / М. М. Огієнко, А. В. Огієнко, М. А. Мададов, Д. В. Чумачок // Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки. – 2018. – С. 70–74.
3. Програма розвитку туризму та курортів у Миколаївській області на 2016–2020 роки [Електронний ресурс] : Рішення обласної ради від 10.06.2016 № 6: <https://www.mk-oblrada.gov.ua/UserFiles/decree/15192123905a8d5766da49e.pdf> (дата звернення 01.10.2020 р.).
4. Mohn T. Travel Boom: Young Tourists Spent \$217 Billion Last Year. More Growth Than Any Other Group [Електронний ресурс]. URL: <https://www.forbes.com/sites/tanyamohn/2013/10/07/the-new-young-travelerboom/#7ee5d7cc4ff1> (дата звернення 02.10.2020 р.).
5. Рябев А. А. Готельні та хостельні мережі: дослідження споживчого попиту. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2016. – № 2(13). – Т. 1. – С. 94–101.

УДК 338.488:2:640.4

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА УКРАЇНИ

Ю. С. Завьорткіна, магістр спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

О. В. Володько, к. т. н., доцент – науковий керівник

Анотація. Стаття присвячена сучасному стану впровадження інноваційних процесів у готельні підприємства України. Обґрунтовано необхідність постійного впровадження інновацій на висококонкурентному ринку готельних послуг. Визначено, що перспективним напрямом розвитку готельного бізнесу є інформатизація засобів розміщення. Наведені приклади найпопулярніших інноваційних розробок.

Ключові слова: інноваційна стратегія, готельний бізнес, конкуренція, інновації, мультимедійні технології.

Annotation. The article is devoted to the current state of implementation of innovative processes in hotel enterprises of Ukraine. The necessity of constant introduction of innovations in the highly competitive market of hotel services is substantiated. It is determined that a promising area of hotel business development is the informatization of accommodation facilities. Examples of the most popular innovative developments are given.

Keywords: innovative strategy, hotel business, competition, innovations, multimedia technologies.

Постановка проблеми. Готельні інновації продовжують аналізуватися лише у вузькому спектрі додаткових послуг, які може надати готель своїм клієнтам, а їх інвестиційний розвиток продовжує залишатися поза межами комплексного аналізу, тому подальші дослідження у цьому напрямку є актуальними.

Аналіз основних досліджень. Дослідженню розвитку готельного господарства, готельних мереж присвячено праці таких закордонних учених, як-от: О. О. Балашова, М. Вудроу, Г. Клікет, А. Майлер, Р. Мартін, Я. Мюррей, М. І. Кабушкін, В. С. Новіков, Б. Сміт, Р. Розенберг та І. Рикова. Також різні Іноваційні аспекти розвитку ринку готельних послуг вивчали вітчизняні вчені: Г. А. Андрощук, Л. О. Іванова, Т. В. Буряк, Г. Я. Круль, М. П. Мальська, О. Ф. Моргун, І. Г. Пандяк, П. Р. Пуцентейло, С. В. Скибинський та А. В. Цірат. Однак готельний бізнес постійно розвивається. Для залучення туристів використовують нові методи керування й технології обслуговування у секторі розміщення. Тож вивчення інноваційних підходів у готельному господарстві можна вважати актуальним питанням сьогодення.

Формування мети. Метою статті є проведення аналізу та динаміки інноваційного розвитку та його впливу на підприємства готельного господарства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досвід економічного і соціального розвитку суспільства підтверджує, що сталий розвиток готельного господарства може бути забезпечений виключно завдяки інноваційним технологіям та інноваційній діяльності на макро-, мезо- та мікрорівнях, які спрямовані на створення і впровадження нововведень. До інновацій тут можна віднести: використання передових інформаційних і телекомунікаційних технологій, вдосконалення технології надання готельних послуг, створення нових видів готельних послуг, моделей готельного бізнесу, формування стратегічних альянсів, впровадження сучасних форм управління підприємствами тощо.

К результату впровадження інновацій готельний бізнес України в останні десятиліття дуже сильно змінився [1]. Основними тенденціями його розвитку є:

- 1) утворення готельних ланцюгів;
- 2) поглиблення спеціалізації готельних закладів;